

KUOPIO

Kauppakadun jatkeen aallonmurtajan yleissuunnitelma

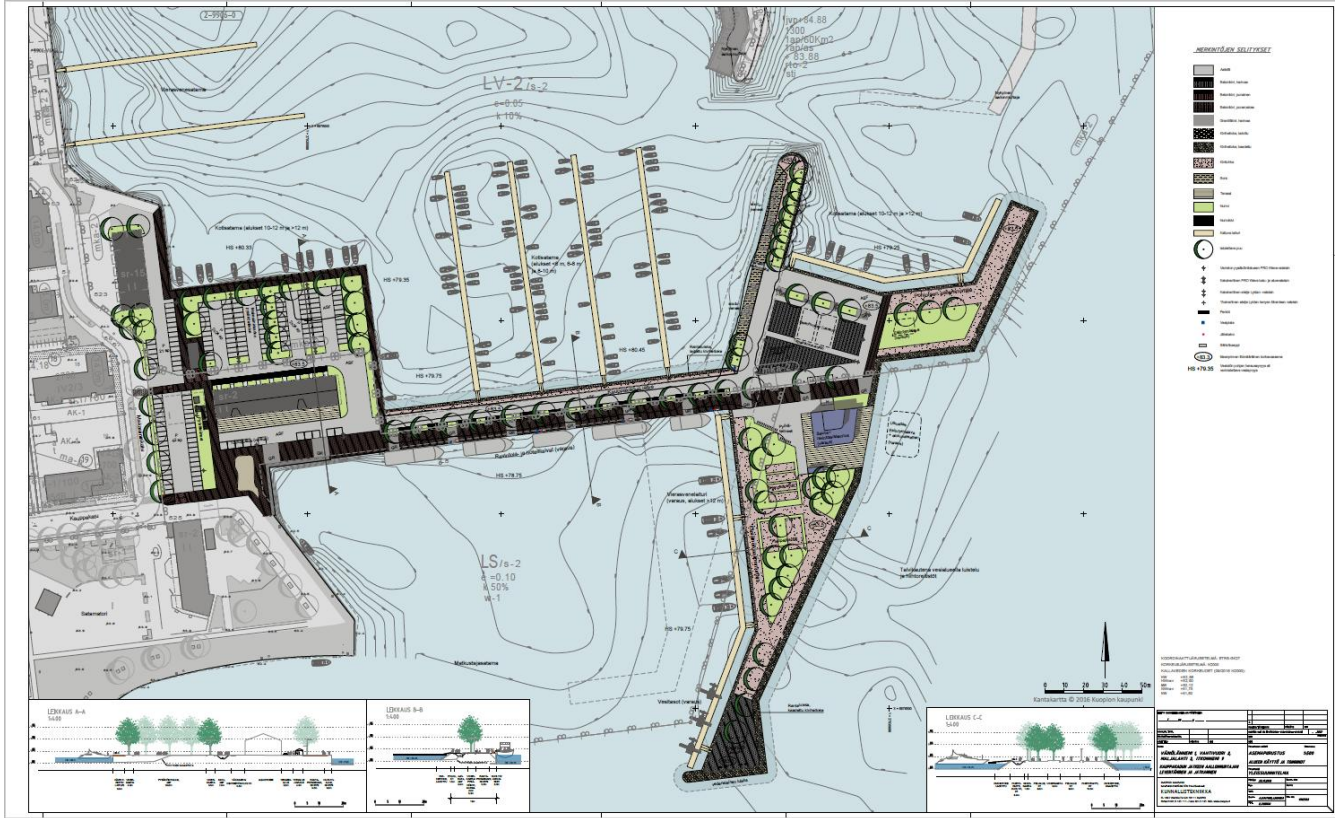
Lausunnot ja muistutukset vastineineen

Sisällysluettelo

1 Kauppakadun jatkeen aallonmurtajan yleissuunnitelma	2
1.1 Nähtävälle asetettu yleissuunnitelma	2
1.2 Nähtävälle asettaminen ja lausuntopyynnöt.....	2
2 Lausunnot, muistutukset ja vastineet	3
2.1 Pohjois-Savon elinkeino- ja liikenne- ja ympäristökeskuksen.....	3
ympäristövastuualue.....	3
2.1.1 Lausunto 13.1.2017.....	3
2.1.2 Vastine.....	4
2.2 Museovirasto	6
2.2.1 Lausunto 12.1.2017.....	6
2.2.2 Lausunto 4.7.2017.....	7
2.2.3 Vastine	7
2.3 Kuopion kulttuurihistoriallinen museo.....	8
2.3.1 Lausunto 13.1.2017	8
2.3.2 Vastine	8
2.4 Laajennettu kaupunkikuvatyöryhmä	9
2.4.1 Lausunto 15.12.2016.....	9
2.5 Asunto Oy Kuopion Sataman Helmi.....	9
2.5.1 Muistutus 12.1.2017.....	9
2.5.2 Vastine	9
2.6 Yksityishenkilö.....	10
2.6.1 Muistutus 15.1.2017.....	10
2.6.2 Vastine	11

1 Kauppakadun jatkeen aallonmurtajan yleissuunnitelma

1.1 Nähtäville asetettu yleissuunnitelma

1.2 Nähtäville asettaminen ja lausuntopyynnöt

Nähtävillä olosta tiedotettiin kaupungin virallisten tiedotuskanavien kautta. Erillinen tiedote aineiston nähtäville asettamisesta ja mahdollisista muistutusten jättämisestä toimitettiin seuraaville tahoille; Asunto Oy Kallaveden Kimallukselle, Asunto Oy Kuopion Aallottarelle, Asunto Oy Kuopion Majakalle, Asunto Oy Kuopion Poijulle, Asunto Oy Kuopion Rantalyhdylle, Asunto Oy Kuopion Reimarille, Asunto Oy Kuopion Satamakeitaalle, Asunto Oy Kuopion Sataman Aallolle, Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy Minna Canthin katu 2:lle, Kiinteistö Oy Kirkkokatu 1:lle, Kiinteistö Oy Kuopion Musta Rudolf:lle, Liikennevirastolle, As Oy Kuopion Sataman Helmi c/o Kuopion Talokeskukselle, As Oy Kuopion Satamanvaloille, Asunto Oy Kuopion Kultaranta c/o Kuopion Talokeskukselle, Helle House Oy:lle, Hovikalla Oy:lle, JELD-WEN Suomi Oy:lle, Koski-Laiva Oy:lle, Kuopion Kallanranta Oy:lle, Tulliportinkatu 1:lle, Lakeland Lines Oy:lle, Osuuskauppa Peeässä:lle, Via Gourmet Avoin Yhtiölle, Pohjois-Savon elinkeino- ja liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristövastuualueelle, Pohjois-Savon liitolle ja Museovirastolle. Erillinen lausuntopyyntö toimitettiin: Kuopion kulttuurihistorialliselle museolle, Kuopion sataman kehittämissyhdistykselle sekä Kuopion kaupungin laajennetulle kaupunkikuvatyöryhmälle.

Nähtävillä oloaikana yleissuunnitelmaluonnoksesta jätettiin yhteensä neljä lausuntoa ja kaksi muistutusta. Lausunnot jättivät; Pohjois-Savon elinkeino- ja liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristövastuualue, Museovirasto, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo ja Kuopion kaupungin laajennettu kaupunkikuvatyöryhmä. Muistutukset jättivät; Asunto Oy Kuopion Sataman Helmi ja yksityishenkilön jättämä muistutus.

2 Lausunnot, muistutukset ja vastineet

2.1 Pohjois-Savon elinkeino- ja liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristövastuualue

2.1.1 Lausunto 13.1.2017

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY -keskus) on varattu tilaisuus antaa lausunto Kauppakadun jatkeen aallomurtajan yleissuunnitelmaluonnoksesta. ELY -keskus esittää lausuntonaan asiasta seuraavaa.

Maankäytön suunnitteluun liittyviä seikkoja

Asiakirjojen mukaan yleissuunnitelmaluonnos on muun muassa osa suunnitelma-alueelle laadittavaa vesilain mukaisen luvan edellyttämää hakemusaineistoa. Suunnitelmalla ei ole erityistä säädösperstusta, eikä sillä siten ole oikeusvaikutuksiakaan. Se voi näin ollen toimia yksinomaan tosiasiaselvityksenä asian käsittelyn myöhemmissä vaiheissa.

Keskeinen kysymys on, miksi yleissuunnitelmaan käytettyjä resursseja ei ole jo käytetty näin merkittävän hankkeen suunnitteluun maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) mukaisessa kaavoitus-menettelyssä? MRL:n mukainen kaava ohjaa oikeudellisesti hankkeen toteuttamista ja sillä on suoria oikeusvaikutuksia myös hankkeen edellyttämiin useampiin eri lupamenettelyihin. Kaavoitusmenettelyn yhteydessä niin kaupunkilaiset kuin eri järjestöt ja viranomaiset saavat esittää asiaan liittyvät käsityksensä ja niin itse menettely, suunnitelman sisällölle asetettavat vaatimukset kuin suunnitelman oikeusvaikutuksetkin on määritelty lainsäädännössä. Suunnitelmaluonnoksessa on esimerkiksi osoitettu useampiakin rakennuksia, mutta niiden koko ja ulkoasu jäävät avoimeksi. Rakentaminen olisi mahdollista osoittaa sitovasti asemakaavassa, jonka mukaiseen rakentamiseen on oikeus saada rakennuslupa. Tämä poistaa epävarmuudet suunnitelmien toteuttamisvaiheessa.

Erityisesti maankäytön suunnittelun tarvetta korostaa hankkeen sijainti. Hanke sijoittuu kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta keskeiselle paikalle Kuopion matkustajasatamaan. Suunnitelma-alue kuuluu myös osittain valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi inventoituun alueeseen (Kuopion satama-alue), ja hankkeella on huomattavia vaikutuksia koko satama-alueen maisemaan niin satamasta Kallavedelle kuin Kallavedeltä satamaankin päin katsottuna.

Suunnitelmaan liittyy näin ollen niin yksityisille kuin viranomaisahoillekin merkityksellisiä intressejä ja siten suunnittelussa huomioon otettavia seikkoja. Maankäytön suunnittelu-menettelyssä nämä erilaiset näkökohdat on mahdollista oikeudellisesti sitovalla tavalla pysyvästi yhteensovittaa, mikä on yksiselitteisesti myös suunnitelman toteuttajien intressien mukaista. Suunnitelmien sitovuuden ja pysyvyyden tarvetta korostaa se, että näin merkittävän suunnitelman toteuttaminen vaatii joka tapauksessa aikaa.

Yksittäisiä näkökohtia

Yleissuunnitelma käsittää erityisesti olemassa olevan pengerretyn kapean aallonmurtajan päähän rakennettavan tekosaaren. Saaren leveys on rannan suunnassa karkeasti arvioituna noin 330 m ja toiseen suuntaan noin 30-130 m eli pinta-alaltaan se on noin 3 ha. Tekosaari on näin kooltaan suuri ja sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaan satama-alueen edustalla. Satamatorilta katsoen se peittää Kallavesinäkyvät, samoin järveltä päin satama-alueen vanhat arvorakennukset tulli- ja pakkahuoneen, satamakonttorin ja maksiinirakennukset.

Myös kaupungin keskustasta tultaessa Kauppakatua pitkin avautuu Kallavesinäkymä kadun päässä. Nämä vesistönäkymät kaupungin katujen päissä ovat tärkeitä ruutukaupungin omaleimaisuuden ja viihtyisyyden luojina. Esitetyn suunnitelman toteutumisen myötä tämä vesinäkymä poistuisi.

Aallonmurtajalle on kaavailtu mm. tapahtuma-aukiota ja esiintymislavaa. Olemassa olevassa satamapuistossa on jo olemassa nämä toiminnot. Jatkosuunnittelussa on syytä selvittää, onko tekosaari tarpeellinen ja sopiva juuri tähän toimintaan suuren tilantarpeensa vuoksi. Kysymys on merkityksellinen myös melun leviämisen näkökulmasta. Hanke edellyttää vesilain (587/2011, VL) mukaista lupamenettelyä. Vesilain näkökulmasta merkityksellisiä seikkoja ovat sedimentin ruoppauksien yhteydessä tapahtuva massojen läjitys ja sijoittaminen. Tähän liittyviin seikkoihin on mahdollista ottaa kantaa vasta lupavaiheen tiedoilla kun täsmällisemmät suunnitelmat on tehty. Merkityksellinen kysymys on myös satama-altaan tila tulevaisuudessa, kun altaasta tulisi suunnitelman toteutuessa entistään sulkeutuneempi alue. Yleissuunnitelmaluonnoksessa on maininta erilliselivityksen tekemisestä liittyen satama-alueen tilaan. Tämä selvitys on tarpeellinen ja sen tulisi edellä sanotun perusteella sisältää myös pidemmän aikavälin arvio hankkeen vaikutuksista, ei ainoastaan rakentamisvaihetta koskien.

Myös vesilain mukaisen lupamenettelyn näkökulmasta kaavoitus on merkityksellinen. VL 3:5:n mukaan vesilain mukaista lupa-asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon asemakaava. Lisäksi on otettava huomioon, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään maakunta-kaavan ja yleiskaavan oikeusvaikutuksista. Näiden edellytysten täyttymisen arvioi VL:n mukaisessa menettelyssä lupaviranomainen.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää huomattavan määrän massoja. Mikäli vesi alueen täyttöön aiotaan käyttää jättemateriaalia (esimerkiksi rakennusjätettä), hankkeen toteuttaminen edellyttää myös ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista lupaa.

2.1.2 Vastine

Hanke on 23.11.2015 hyväksytyn Maljapuro – Matkustajasataman käyttösuunnitelman mukainen. Käyttösuunnitelma tarkentaa keskeisen kaupunkialueen yleiskaavaa ja yleiskaava ei ole ristiriidassa hankkeen kanssa.

Yleissuunnitelman suunnittelualue sijoittuu asemakaava-alueelle nro 1049 (hyväksytty 9.3.1998), jossa on voimassa merkintä: LS/s-2 Satama-alue. Alue, jolla uudisrakennuksen tai olemassa olevaan rakennukseen tehtävien muutosten sopeuttamiseen muodoiltaan, materiaaleiltaan ja väreiltään kaupunkikuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Alueella on voimassa tehokkuusluku $e=0.10$ (kerrosalan suhde tontin pinta-alaan). Rakennusalalle sallitusta kerrosalasta saadaan käyttää liike- ja toimistotiloja varten 50%.

Suunnittelualue sijoittuu pohjoiselta osaltaan asemakaava-alueelle nro 677 (hyväksytty 6.4.2009), jossa on voimassa merkintä: LV-2/ s-2 Venesatama/venealkama. Alueelle saa rakentaa veneiden säilytystä ja huoltoa palvelevia rakennuksia, polttoaineenjakuaseman sekä veneilyyn liittyviä vapaa-aikapalvelutiloja. Asuntoja saa rakentaa vain sellaista henkilöuntaa varten, jonka alituinen läsnäolo alueella on välttämätön. Alue, jolla uudisrakennuksen tai olemassa olevaan rakennukseen tehtävien muutosten sopeuttamiseen muodoiltaan, materiaaleiltaan ja väreiltään kaupunkikuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Alueella on voimassa tehokkuusluku $e=0.05$. Rakennuslalle sallitusta kerrosalasta saadaan käyttää liike- ja toimistotiloja varten 10%.

Yleissuunnitelmaluonnosta on muutettu siten, että eteläinen aallonmurtaja on asemakaava-alueella, joten yleissuunnitelma on myös voimassaolevan asemakaavan mukainen. Ai-noastaan kävelyakselin loppuosa sijoittuu hieman kaavarajan ulkopuolelle jolla ei ole kokonaisratkaisun kannalta merkitystä. Ylitys johtuu olemassa olevan aallonmurtajan ja jo rakennetun laiturirakenteen linjauksesta.

Kuten Museoviraston lausunnossa todetaan ”Alueen rantoja on tasattu ja täytetty useaan otteeseen eri aikoina”. Yleissuunnitelma on luonnollinen jatkumo Kuopion keskustan laajenemiselle Kallaveden suuntaan.

RKY –alueen osalta on laadittu liitteeksi erillinen katsaus. Yleissuunnitelmassa varmistetaan havainnekuvien avulla, että tärkeille näkymä-alueille (katuakselit, RKY-alue) ei tule esteitä ja vesinäkömät säilyvät.

Suunnitelma-alueen laajuus ja meluvaikutukset

Suunnitelma-alueen nykyisten vesistöäyttyöjen ja maa-alueiden kokonaispinta-ala on noin 1,7 ha. Suunnitelman mukaisessa tilanteessa kokonaispinta-ala on noin 3,2 ha, josta uusien vesistöäyttyöjen osuus on noin 1,5 ha. Nykyisen aallonmurtajan pituudet Albatrossi –rakennuksen edestä murtajan taitteeseen mitattuna on noin 250 m sekä taitteen ja päädyn välillä noin 120 m. Suunnitelman mukaisessa tilanteessa eteläisen aallonmurtajan pituus on noin 160 m. Pohjoisen aallonmurtajan pituus Kauppakadun jatkeen suunnassa on noin 120 m ja päädyn leveys noin 100 m.

Yleissuunnitelman mukainen maankäyttöratkaisu on tarpeellinen, koska Satamapuisto on osoittautunut isojen tapahtumien yhteydessä liian pieneksi, toisaalta isojen suljettujen tilaisuuksien aikana vapaiden rantaoleskelualueiden laajentamiselle on tarvetta.

Melutilanteen osalta suunnitelma-alueelle tulevat toiminnot eivät aiheuta oleellista muutosta nykyiseen melutilanteeseen, lisäksi alue on kauempana asutuksesta kuin nykyiset melua aiheuttavat toiminnot.

Esirakentaminen ja sen vaikutukset veden laatuun

Suunnitelma-alueelta ruopattavia lieju- ja sedimenttimassoja ei sijoiteta kohteeseen. Massojen laatu ja määrä huomioiden niille tarkastellaan soveltuva sijoituspaikka, varteenotettavana vaihtoehtona on esim. Heinjoen alue. Uusien vesistöäyttyöjen materiaalina käytetään louhetta tai pienlouhetta. Vesilain mukaisen lupahakemuksen liitteeksi laaditaan alueen esirakentamissuunnitelma.

Hankkeen vaikutuksia alueeseen rajautuvaan vesistöön ja etenkin Maljalahden satamaltaan vedenlaatuun tarkastellaan erillisessä selvityksessä. Selvityksen keskeinen asia on

todentaa hankkeen uusien vesistötäyttöjen pitkänajan vaikutukset ja näiden vaatimat ratkaisut esimerkiksi esirakentamisen yhteydessä toteutettavissa virtausrakenteissa. Erillinen selvitys laaditaan lupahakemuksen liitteeksi

2.2 Museovirasto

2.2.1 Lausunto 12.1.2017

Kuopion kaupunki pyytää Museoviraston lausuntoa Kauppakadun jatkeen aallonmurtajan yleissuunnitelmaluonnoksesta. Museovirasto lausuu asiasta vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta.

Suunnittelualue sijoittuu Kauppakadun jatkeeksi olemassa olevan aallonmurtajan ja sataman alueelle. Alue sijaitsee Väinölänniemen (1), Vahtivuoren (2), Maljalahden (3) sekä Itkonniemen (9) kaupunginosissa. Laaditun yleissuunnitelmaluonnoksen lähtökohtana on ollut vuonna 2015 valmistunut ”Maljapuro - Matkustajasataman käyttösuunnitelma”.

Yleissuunnitelmaluonnoksessa suunnitelma-alue koostuu neljästä yhtenäisestä alueesta, Albatrossi-rakennuksen alueella ”Makasiininkadun pysäköintialueesta”, levitettävän aallonmurtajan kohdalla ”Kauppakadun jatkeesta” sekä aallonmurtajan päädyssä olevista uusista ”eteläisestä aallonmurtajasta” ja ”pohjoisesta aallonmurtajasta”. Kauppakadun jatke toteutetaan leventämällä nykyisen aallonmurtajaa. Osuus toimii mm. jatkumona matkustajasataman nykyiselle rantalaiturille. Jatkeen osuus toimii myös tärkeänä ajo- ja kulkuyhteytenä uusille aallonmurtajan alueille. Jatke sijoittuu Kauppakadun linjauksen sivuun, jatkaen Kauppakadun näkemäakselia eteläiselle aallonmurtajalle. Kuopion keskeisen kaupunkialueen yleiskaavassa (2001) suunnitelma-alue sijoittuu vesiliikenne alueelle (LV). Alueen pohjoispuoli on vuonna 2009 vahvistetussa asemakaavan muutoksessa osoitettu venesatama/venevalkama -alueeksi. Alueen eteläosa on vuonna 1998 vahvistetussa asemakaavan muutoksessa osoitettu satama-alueeksi. Hankkeen vesistötäyttöjen rakennustöille ollaan hakemassa vesilain mukaista lupaa.

Kuopion satama on RKY-alueita (Kuopion satama-alue). Satama-alue ja sen lähialueet ovat olleet vesiliikenteen käytössä jo ennen Kuopion kaupungin perustamista. Aluetta on käytetty muun muassa kirkko- ja markkinamatkoilla, halkosatamana sekä pienvenesatamana. Vesiliikennettä varten alueelle on rakennettu laitureita sekä muita rakenteita ja vesiteitä on viitoitettu. Rönön saarella ja Varvisaarella on ollut laivaveistämöjä. Alueen rantoja on tasattu ja täytetty useaan otteeseen eri aikoina. Muinaisjäännösrekisterin mukaan lähialueilta tunnetaan useita hylkyjä (Maljalahti 100027499 mahdollinen muinaisjäännös, Karjala 2018 muu kohde, Varvisaari 2590 mahdollinen muinaisjäännös, Tiilisaari 2003 muu kulttuuriperintökohde ja Peräniemi 2655 kiinteä muinaisjäännös), joista vain Peräniemen hylky on muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös.

Hankkeen mahdolliset vaikutukset vedenalaiseen kulttuuriperintöön

Suunnittelualueita rantoineen ja vesistöineen voidaan pitää perustellusti vanhan ihmis-toiminnan ja vesiliikenteen alueena. Täten voidaan olettaa, että alueelta voi löytyä ennestään tuntemattomia vedenalaisia muinaisjäännöksiä (esim. yli sata vuotta sitten uponneita alusten hylkyjä ja niiden osia) tai muita ihmisen tekemiä rakenteita (esim. rantalaitureita tai kalastuslaitteiden jäännöksiä). Suunnittelualueella ei ole tehty systemaattista vedenalaisinventointia.

Museovirasto toteaa, että hankkeeseen liittyvillä erilaisilla vesirakennustöillä (muun muassa ruoppaukset, läjitykset ja täytöt) saattaa olla haitallisia vaikutuksia ennestään tuntemattomaan vedenalaiseen kulttuuriperintöön, jos toimenpiteitä ei tehdä vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitystarpeet ja vaikutusten arviointitarpeet huomioiden. Täten suunnittelualueella tulee varautua mahdolliseen arkeologiseen vedenalaisinventointiin niillä alueilla, joilla hankkeen toteuttamisen yhteydessä tullaan tekemään ruoppausta, täyttöä, penkereitä, rakenteita, käytetään pohjaan tukeutuvia työkoneita tai tehdään muita toimia, jotka muuttavat vesistön pohjaa. Inventointiin tulee sisällyttää myös matalat ranta-alueet soveltuvalla tekniikalla. Lisäksi inventoinnin tulee sisältää alueen käyttöhistorian selvitys, johon on hyvä liittää tiedot alueen ruoppauksista, täytöistä ja saattavilla olevista luotausaineistoista.

Vasta mahdollisen inventoinnin jälkeen Museovirasto voi arvioida hankkeen tosiasialliset vaikutukset vedenalaiseen kulttuuriperintöön. Vedenalaisen kulttuuriperinnön inventoinnilla voidaan välttää myös se tilanne, että hankkeen rakennustyöt joudutaan keskeyttämään uusien muinaisjäännösten löytymisen takia. Muinaismuistolaki edellyttää hankkeesta vastaavaa keskeyttämään työt, jos maata kaivettaessa, järven pintaa laskettaessa, vesistön pohjaa ruopattaessa tai muuta työtä suorittaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös tai esine sekä ilmoittamaan löydöstä välittömästi Museovirastoon.

Vesilain mukainen lupa ja vedenalainen kulttuuriperintö

Vesilain mukaisessa lupaprosessissa tulee pyytää lausunto myös Museovirastolta koskien vedenalaista kulttuuriperintöä.

2.2.2 Lausunto 4.7.2017

Kuopion kaupunki on tekemässä yleissuunnitelmaa Kauppakadun jatkeen aallonmurtajan alueelle. Museovirasto esitti lausunnossaan 12.1.2017 (MV/160/05.02.01/2016) vedenalaisarkeologista inventointia hankkeen muuttuvan maankäytön vesialueille. Inventoinnin suoritti NMG (Nordic Maritime Group, meriarkeologi Eveliina Salo) – konsulttiyritys 30.5. - 31.5.2017. Museovirasto on saanut inventointiraportin ja tutustunut siihen. Inventointiin liittynyt taustahistoriallinen selvitystyö sekä vedenalainen inventointi ja koko työn raportointi on suoritettu ammattitaitoisesti ja riittävästi. Inventoinnissa ei löytynyt uusia muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai ns. muita kulttuuriperintökohteita. Täten Museovirasto ei näe esteitä hankkeen jatkamiselle vedenalaisen kulttuuriperinnön kannalta.

Mikäli hankkeen rakennustöiden yhteydessä havaintaan muinaismuistolain (295/1963) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä, 2 luvun 16 §:n 1 ja 3 momenteissa tarkoitettuja irtaimia muinaisesineitä taikka 3 luvun 20 §:ssä tarkoitettu hylky tulee niistä välittömästi ilmoittaa Museovirastoon (sallamaria.tikkanen@museovirasto.fi, 0295 33 6312). Tämä ilmoitusvelvollisuus tulee saattaa myös maastossa työskentelevien tietoon.

2.2.3 Vastine

Suunnitelma-alueelle on tehty vedenalaisarkeologinen inventointi sekä alueen käyttöhistorian selvitys touko-/kesäkuussa 2017. Valmistuneen inventointiraportin ja suunnitelma-muutoksen perusteella on pyydetty museovirastolta uusi lausunto hankkeesta. Museovirastolta saadun lausunnon (4.7.2017) perusteella hankkeen jatkamiselle ei ole esteitä vedenalaisen kulttuuriperinnön kannalta. Ilmoitusvelvollisuus saatetaan maastossa työskentelevien tietoon.

2.3 Kuopion kulttuurihistoriallinen museo

2.3.1 Lausunto 13.1.2017

Kuopioon satama-alueeseen liittyvää aallonmurtaja-aluetta aiotaan laajentaa. Laajennusalueen yhteyteen suunnitellaan sijoitettavaksi vene- ja laivalaituritoimintoja, sauna- ja ravintolatoimintoja sekä tapahtuma-aukio.

Kuopion kulttuurihistoriallisen museon ja Museoviraston yhteistyösopimuksen pohjalta museo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön ja maa-alueiden arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Museovirasto antaa asiasta vedenalaista kulttuuriperintöä koskien erillisen lausunnon.

Suunnittelualue liittyy ja sisältyy länsiosaltaan valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Kuopion satama-alue. Yleissuunnitelmaluonnoksessa asiaa ei ole lainkaan mainittu. Myös muutoin vaikutus kulttuuriympäristöarvoihin on lähes täysin ohitettu. Kyseessä on selkeä suunnitelmallinen puute.

Kulttuurimaisemalliselta kannalta hankkeen suurin vaikutus liittyy suunniteltuun laajaan eteläiseen aallonmurtajaan, joka ulottuisi Minna Canthin kadun linjaukseen asti. Tämä muuttaisi merkittävästi Kuopioon satama-alueen luonnetta vesialueelta katsottuna. Uusi aallonmurtaja olisi näkymässä etualalla ja peittäisi taakseen perinteisen satamanäkymän. Toinen kulttuurimaisemaan vaikuttava huomattava haittatekijä on, että eteläinen aallonmurtaja estäisi satama-alueelta tarkasteltuna voimakkaasti näkymää Kallavedelle.

Kulttuurimaisemasyiden pohjalta museo ei puolla eteläistä aallonmurtajaa esitetyssä muodossa. Yhtenä huomioon otettavana tekijänä on myös Tuomiokirkon ja Kallaveden välisen, Vahtivuorencatua pitkin kulkevan näkymäyhteyden säilyminen. Toinen merkittävä näkymäyhteys koskee Kauppakatua. Sataman ja Kuopion torin välisenä yhdyskatuna siitä kehittyi kaupungin tärkein liikekatu. Kallavesi ja satama ovat tärkeitä myös Kauppakadun päätepisteenä.

Kulttuuriympäristöarvot on yleisesti tarpeen huomioida jatkosuunnittelussa paremmin. Maisemavaikutusten arviointi edellyttää ehdottomasti havainnekuvia myös alueella liikkuvien ihmisten näkökulmasta (näkyvät vesialueelta, satamasta ja kaduilta)

2.3.2 Vastine

Kuten Museoviraston lausunnossa todetaan ”Alueen rantoja on tasattu ja täytetty useaan otteeseen eri aikoina”. Yleissuunnitelma on luonnollinen jatkumo Kuopion keskustan laajenemiselle Kallaveden suuntaan.

RKY –alueen osalta on laadittu liitteeksi erillinen katsaus. Yleissuunnitelmassa varmistetaan havainnekuvien avulla, että tärkeille näkymä-alueille (katuakselit, RKY-alue) ei tule esteitä ja vesinäkyvät säilyvät.

2.4 Laajennettu kaupunkikuvatyöryhmä

2.4.1 Lausunto 15.12.2016

Suunnitelma on erittäin huolellisesti laadittu. Hanke on satama-alue ja kaupunkikuva parantava.

2.5 Asunto Oy Kuopion Sataman Helmi

2.5.1 Muistutus 12.1.2017

Suunnitelma-alue rajautuu lännessä Kauppakadun, Satamakadun, Tulliportinkadun ja Makasiininkadun rajaamaan asuntoalueeseen. Satama-alueen nykyisetkin ravintola- ja tapahtumatoiminnot ja niistä syntyvä liikenne aiheuttavat asukkaille merkittävää häiriötä etenkin kesäaikaan. Pahimpia häiriön tuottajia ovat ravintoloiden Albatrossi ja Vanha Satama toiminta, josta aiheutuva meteli ajoittuu kesäisin yöaikaan, painottuen aamuyöhön, jolloin ravintoloista poistuvan asiakaskunnan ja taksiliikenteen häiriöt ovat pahimmillaan. Lisäksi Albatrossissa soitettava musiikki on niin äänekkästä, että se häiritsee öisin varsinkin Makasiininkadun varressa sijaitsevien talojen asukkaita.

Toinen merkittävä häiriötekijä on ilta- ja yöaikaan painottuva auto- ja moottoripyöräliikenne, "kortteliralli", jota ajetaan reittiä Tulliportinkatu-Makasiininkatu-Kauppakatu. Kauppakadun itäpää toimii "kiihdytyskaistana", jolloin meteli ja ajonopeudet nousevat korkeiksi. Tätä liikennettä on yritetty suitsia liikennemerkkein, mutta valvonnan puutteen vuoksi liikennerajoitukset ovat jääneet tehottomiksi. Alueen taloyhtiöt ovat tuloksetta anoneet kaupungilta korotettujen suojateiden tms. rajoitteiden rakentamista Kauppakadun itäpäähän.

Kauppakadun jatkeen yleissuunnitelman toteutuminen lisää huomattavasti edellä kuvattuja häiriöitä alueen asukkaille. Ravintola- ja tapahtumatoimintojen lisääminen alueella kasvattaa edelleen yöaikaista liikennettä ja muita häiriötekijöitä. Mikäli suunnitelma tai osa siitä toteutetaan, tulee se tehdä niin, että olevalle asuntoalueelle aiheutettavat häiriöt etukäteen minimoidaan. Tämä tulee huomioida etenkin liikennejärjestelyissä sekä pysäköinti- ja tapahtuma-alueiden mitoituksessa ja sijoittelussa. Suunnitelmassa esitetyt pysäköintipaikkojen määrät vaikuttavat ylimitoitetuilta. Liikennettä aallonmurtajalle tulisi rajoittaa. Ravintoloiden aukioloaikoja tulee lyhentää yöaikaisten häiriöiden vähentämiseksi. Lisäksi nykyisen taksiaseman sijaintia tulisi muuttaa siten, että se ei olisi niin lähellä asuintaloja. Kauppakadun itäpäähän olisi rakennettava korotetut suojatiet ja yöaikaista liikennettä tulisi rajoittaa. Alueen asunto-osakeyhtiöitä tulee kuulla suunnittelun edessä.

2.5.2 Vastine

Yleissuunnitelmaluonnokseen on tehty muutos jonka yhteydessä tarkistettiin eteläisen aallonmurtajan sijoittumista voimassa olevalle asemakaava-alueelle. Eteläisen aallonmurtajan alkuperäistä leveyttä on kavennettu ja pituutta lyhennetty. Aallonmurtajan pienentymisen myötä tarkistettiin myös alueelle esitettävien aluevarausten sijoittumista ja määrää. Eteläiselle aallonmurtajalle on esitetty pienpelikentät sekä avointa viheraluetta. Aallonmurtajan päätyyn esitetty aluevaraus uudisrakennukselle sekä vesitasotoiminnalle on poistettu. Rakennettavilla vesistötyöillä, rantarakenteilla ja kunnallistekniikan varauksilla mahdollistetaan jatkossa aallonmurtajan päähän uudisrakennuksen sijoittaminen. Aluevaraus sauna- ja ravintolarakennukselle on sijoitettu pohjoisen aallonmurtajan ulkokulmaukseen. Alueva-

rauksen viereen esitetyn tapahtuma-aukion käyttö on tarkistettu monikäyttöalueeksi jota voidaan käyttää esimerkiksi ajoyhteyden kiertotilana, tapahtumissa katettuna alueena, pe-likenttien ja siirrettävän lavan sijoittamiseen tai väliaikaiseen pysäköintiin. Suunnitelman muutoksessa on alueen laajuus pienentynyt, toimintojen määrä vähentynyt sekä tiivistynyt.

Matkustajasatama-alueen kehittäminen ja laajentaminen kasvattaa osaltaan alueeseen rajautuvilla kaduilla liikennöintiä. Ajonopeuksien hillitsemiseksi tarkastellaan jatkosuunnitelun yhteydessä vähäisenä katusuunnitelman muutoksena korotettujen hidasteiden toteuttamista Makasiininkadun uuden suojatien kohdalle sekä Kauppakadulle välille Satamakatu – Makasiininkatu. Matkustajasatama-alueelle johtavia liikennöintiyhteyksiä ei voida kaikin osin rajoittaa, vapaa ajoyhteys alueelle osoitetaan liikennemerkkein myös jatkossa Kauppakadun – Makasiininkadun kautta kulkevaksi.

Yleissuunnitelmassa on esitetty ajoneuvojen pysäköintiin 183 paikkaa, paikkamäärä kasvaa nykyisestä noin 30 %. Ottaen huomioon satama-alueen laajentamisen sekä kasvavan käyttäjä- ja asiakasmäärän, pysäköintipaikkojen lisäystä nykyisestä voidaan pitää perusteltuna.

Alueen jatkosuunnittelulla pyritään huomioimaan pysäköinti- ja liikennejärjestelyt niin, ettei niistä aiheudu tarpeetonta häiriötä. Osa tarvittavista toimenpiteistä sijaitsee suunnittelun ulkopuolella. Pysäköintialueen ja taksiaseman yhteiskäyttömahdollisuutta tutkitaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

Yleissuunnitelmaluonnoksessa ei oteta kantaa Albatrossin ja Vanhan Sataman mahdollisiin asiakaslähtöisiin meluvaikutuksiin sekä aukioloaikoihin.

Muutostyön aikana suunnitelmamuutosta on esitelty Asunto Oy Kuopion Sataman Helmen edustajille 31.5.2017.

2.6 Yksityishenkilö

2.6.1 Muistutus 15.1.2017

Suunnitelmasta tulee poistaa aallonmurtajan lounaisreunaan sijoitettu laituritilavaraus vesitasoille, koska vesilentokeskuksesta (jota em. paikkaan valmistellaan KaupRakLtk:n päätöksellä 7.12.2016 §212) harjoitettava yleisölennätystoiminta aiheuttaisi meluhaittoja keskeisen kaupungin asuin- ja virkistysalueilla.

Voimakkaimmin meluhaitat kohdistuisivat ennestään suhteellisen hiljaisiin asuinlähiöihin ja niitä reunustaville metsä- ja järviolueille.

Yleisölennätysten meluhaittoja enentää usea seikka:

1) Lennoilla useimmin esiteltävistä maisemakohteista (esim. Puijo ja Neulaniemi) suuri osa on virkistyskäytöltään suosittuja metsä- ja järviolueita, joilla ulkoillaan nimenomaan luonnonrauhasta nauttimiseksi.

2) Maisemalennoilla kaarrellaan melko matalalla ja toistuvasti samojen kohteiden yläpuolella.

3) Useimmiten yleisölennätykset ajoittuvat poutasäille, jolloin luonnossa liikkuu eniten ulkoiljoita – ts. lentomelulle altistuvia.

Vesitasotukikohta tekisi suunnitelmasta MRL 24.2 §:n vastaisen, koska tarkistettujen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (2009) mukaan "Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta -- aiheutuva haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja." Lisäksi suunnitelma olisi vastoin valtioneuvoston periaatepäätöstä meluntorjunnasta (2006), jonka tavoitteena on "melulle altistumisen vähentäminen".

2.6.2 Vastine

Yleissuunnitelmaluonnokseen on tehty muutos, jossa eteläinen aallonmurtaja on sijoitettu voimassa olevalle asemakaava-alueelle. Eteläisen aallonmurtajan alkuperäistä leveyttä on kavennettu ja pituutta lyhennetty. Aallonmurtajan pienentymisen myötä on tarkistettu myös alueelle esitettävien aluevarausten sijoittumista ja määrää.

Yleissuunnitelmaluonnoksessa eteläisen aallonmurtajan päätyyn esitetty aluevaraus vesitasotoiminnalle ja uudisrakennukselle on poistettu. Rakennettavien vesistötäyttöjen, rantarakenteiden ja kunnallistekniikan varausten puolesta on mahdollista sijoittaa uudisrakennus eteläisen aallonmurtajan päähän. Mikäli aallonmurtajan päähän sijoittuisi yritystoimintaa, vastaa yritys vaatimista tarvittavista lupaprosesseista ja ilmoitusten tekemisestä.